

Herra varjelkoon troponiini T:n herkstä määritysmenetelmästä

Sekä troponiini T että troponiini I (Tn-T ja Tn-I) osallistuvat sydämen supistukseen. Niitä vapautuu sydänlihaksesta verenkiertoon normaalistikin vähäisiä määriä ja runsaammin kaikissa sydänvaurioissa ja sydämen kuormitusolosuhteissa. Tn-T jää verenkiertoon, jos glomerulusten suodatusnopeus (GFR) on pienentynyt. Sen sijaan Tn-I on harvoin lisääntynyt dialyysipotilaille.

Käytimme Jorvin sairaalassa aikaisemmin Tn-I:tä, eikä muita sydänlihaskuormituksen merkkiainemäärityksiä tarvittu juuri koskaan. Sitten tuli HYKS:n fuusio ja meille annettiin HUS:n laboratorio ja Tn-T. Sen pitoisuus on suurentunut melkein kaikilla potilailtamme eli iäkkäillä, herttaisilla ja hauraille mummukoilla, koska heillä GFR on pienentynyt, vaikka plas-

man kreatiniinipitoisuus on vielä normaali. Se aiheuttaa huolta ja vaivaa ja lisätutkimuksia ja kuluttaa turhaan sairaalapaikkoja.

Uusin Tn-T:n määritysmenetelmä on 30 kertaa tavallista herkempi ja aistii jo pitoisuuden 0,001 µg/l. Terveistä henkilöistä yli 80 %:lla arvo on tämän rajan yläpuolella. Kansainvälisessä tutkimuksessa määritettiin Tn-T-arvo tällä menetelmällä 3679:ltä stabiilia koronaaritautilaistalasta keskimäärin 64-vuotiaalta potilaalta ja tutkittiin sen yhteys tuleviin tapahtumiin viiden vuoden mediaaniseurannan aikana (Omland T ym. N Engl J Med 2009;361:2538). Proteiinia löytyi verestä 98 %:lla, ja 11 %:lla se ylsi pitoisuuksiin, joita on alle 1 %:lla terveistä. Tulos ei ennustanut sydäninfarktien ilmaantumista.

Kuitenkin tulossa olevasta sydänkuolemasta se kertoi, sillä alimman neljänneksen pitoisuusryhmässä niin kävi yhdelle sadasta ja suurimman määrän kvartaalissa 8 %:lle. Tn-T korreloi moniin muihinkin sydänvian riskitekijöihin, mutta tulos säilyi, vaikka tämä otettiin huomioon.

Herkällä menetelmällä Tn-T:tä löytyy melkein aina sydänsairaasta verestä ja usein suurempia määriä kuin terveiltä ilman, että se viittaa akuuttiin koronaaritautiliin. Olemme juuri päässeet eroon oikeastaan kaikilla sairaille suurentuneiksi todettavien D-dimeeriarvojen rutiinimaisista määrittämisistä ja näiden tulosten aiheuttamasta kaaoksesta. Herra meitä nyt päivystysoloissa varjelkoon Tn-T:n herkstä määritysmenetelmästä. ■ JP